

B. T. protiv Rusije (broj 15284/19, 19. mart 2024. godine)

- [Član 14. Evropske konvencije](#)

Diskriminacija na osnovu spola • Pravo na roditeljsko odsustvo muškog policijskog osoblja uvjetovano objektivnim nedostatkom majčinske brige za njihovu djecu • Nema razumnog odnosa proporcionalnosti između legitimnog cilja održavanja operativne efikasnosti policije i razlika u tretmanu između muškog i ženskog osoblja • Nedostatak razumnog i objektivnog opravdanja • Kršenje člana 14. Konvencije u vezi sa članom 8.

Činjenice i navodi podnosioca predstavke

Podnosilac predstavke je B. T. koji je po zanimanju policajac. Podnosilac predstavke je 14. juna 2017. godine tražio od nadređenog roditeljsko odsustvo dok njegova kćerka ne napuni tri godine. Naveo je da njegova supruga odbija da odgaja dijete, da se nalazi na liječenju i da je on taj koji se brine o djetetu. Njegov zahtjev je odbijen jer se prema Zakonu o službi u organima unutrašnjih poslova očevima (muškom osoblju) roditeljsko odsustvo moglo odobriti samo ukoliko postoje objektivni razlozi zašto majka ne može brinuti o djetetu.

Podnosilac predstavke se žalio da je odbijanje da mu se odobri roditeljsko odsustvo predstavljalo diskriminaciju na osnovu spola. Pozvao se na član 14. Konvencije u vezi sa članom 8. Konvencije.

Ocjena Evropskog suda

Evropski sud je prvenstveno istakao da je država koja je odlučila da kreira shemu roditeljskog odsustva morala to učiniti na način koji je kompatibilan sa članom 14. Konvencije.

Evropski sud je također naglasio da su muškarci, u pogledu roditeljskog odsustva i naknade za roditeljsko odsustvo, bili u sličnoj situaciji kao i žene. Za razliku od porodiljskog odsustva, čiji je cilj bio omogućiti ženi da se oporavi od porođaja i da doji svoju bebu ako to želi, roditeljski dopust i naknade za roditeljsko odsustvo odnosili su se na naredni period i njihov cilj bio je omogućiti dotičnom roditelju da ostane kod kuće da lično čuva bebu/dijete.

Iako je bio svjestan razlika koje bi mogle postojati između majke i oca u njihovom odnosu s djetetom, Evropski sud je zaključio da su odnosi muškarca i žene u pogledu brige o djetetu tokom perioda koji odgovara roditeljskom odsustvu „slično postavljeni“. Iz navedenog proizlazi da je podnosilac predstavke, policajac, za potrebe roditeljskog odsustva bio u analognoj situaciji kao i policajka.

Evropski sud je dalje istakao da, za razliku od potpunog isključenja muškog vojnog osoblja iz prava na roditeljsko odsustvo, ruski zakon predviđa da muško policijsko osoblje ima pravo podnijeti zahtjev za roditeljsko odsustvo ako njihova djeca iz objektivnih razloga ostanu bez majčinske brige. Pravo muških policajaca na roditeljsko odsustvo je stoga uvjetovano objektivnim nedostatkom majčinske brige o njihovoj djeci, dok policajke bezuvjetno imaju pravo na takvo odsustvo.

Evropski sud je ranije ispitao ovu razliku u tretmanu između muškog i ženskog policijskog osoblja i došao do zaključka da ona nije objektivno i razumno opravdana prema članu 14. Konvencije (vidi *Gruba i drugi protiv Rusije* broj 66180/09, presuda od 6. jula 2021. godine). Zbog strogog i diskriminatornog tumačenja uvjetnog prava muškog policijskog osoblja na roditeljsko odsustvo – uzrokovano nedostatkom majčinske brige iz objektivnih razloga – zahtjev podnosioca predstavke za roditeljsko odsustvo je odbijen uprkos posebnim okolnostima njegove porodične situacije koje jasno ukazuju na odsustvo svakodnevne njege majke za svoje novorođeno dijete. Pri tome se nije vodilo računa ni o najboljem interesu djeteta.

Evropski sud je naglasio da se domaće vlasti prilikom odbijanja odobrenja roditeljskog odsustva podnosiocu predstavke nisu pozvale ni na jednu okolnost koja bi pokazala da bi privremeni odlazak na roditeljsko odsustvo policajaca na položajima sličnim položaju podnosioca predstavke (šef cestovne policije) ugrozio operativnu efikasnost policije. Vlasti, prema tome, nisu izbalansirale legitimni interes da se osigura operativna efikasnost policije s jedne strane, i prava podnosioca predstavke da ne bude diskriminiran na osnovu spola u pogledu pristupa roditeljskom odsustvu, s druge strane.

Evropski sud je zaključio da se za razliku u tretmanu policajaca i policajki u pogledu prava na roditeljsko odsustvo ne može reći da je razumno i objektivno opravdana. Nije postojao razuman odnos

proporcionalnosti između legitimnog cilja održavanja operativne efikasnosti policije i sporne razlike u tretmanu. Evropski sud je zaključio da je razlika u tretmanu predstavljala diskriminaciju na osnovu spola, te je stoga došlo do povrede člana 14. Konvencije u vezi sa članom 8. Konvencije.